

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) [naam]
Telefoonnummer [telefoonnummer]

Nummer & Titel IB 2022/9 Griekse (bijzonder kwetsbare) statushouders

Kenmerk (digijust) [nummer]
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Vw 30 Dublin, Vw 30a Niet ontvankelijk, Asielprocedure

Relatie met IB 2021/56
Geldig vanaf 22-12-2021
Geldig tot en met 22-12-2022

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.

1. Aanleiding

Op 28 juli 2021 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in twee zaken uitspraak gedaan over de situatie van Griekse statushouders ([uitspraak 202006295/1/V3 - Raad van State](#) en [uitspraak 202005934/1/V3 - Raad van State](#)). De uitspraken zijn negatief voor de staatssecretaris; geoordeeld wordt dat de motivering van de staatssecretaris in de besluiten onvoldoende is.

Tevens is gebleken dat het proces van het opvragen van individuele garanties voor bijzonder kwetsbare statushouders bij de Griekse autoriteiten moeizaam verloopt omdat individuele garanties niet door Griekenland worden verstrekt, tenzij het alleenstaande minderjarige vreemdelingen betreft.

Dit informatiebericht betreft een tijdelijke werkwijze voor beide thema's gecombineerd, omdat beide onderwerpen (uitsluitend) zien op Griekse statushouders.

2. Verwachting

De inhoudelijke gevolgen van voornoemde uitspraken worden op dit moment nog nader uitgewerkt. Naar verwachting zijn dit trajecten die een langere periode voor uitwerking in beslag nemen. Dit informatiebericht voorziet hierom in een tijdelijke werkwijze betreffende het opvragen van individuele garanties voor alleenstaande minderjarige Griekse statushouders en de werkwijze met betrekking tot zaken van Griekse statushouders.

Voor zaken van (bijzonder kwetsbare) statushouders uit andere lidstaten dan Griekenland blijft IB 2021/56 geldig, evenals voor zaken van Griekse statushouders waarover in dit informatiebericht geen afwijkende berichtgeving staat.

3. Inhoud/Toelichting

Door nieuwe ontwikkelingen in Griekenland is de Afdeling op 28 juli 2021¹ tot een ander oordeel gekomen dan in de eerdere uitspraken over statushouders in Griekenland. Om tot dit oordeel te komen heeft de Afdeling actuele informatie onder meer over aangepaste wetgeving in Griekenland en tevens rapporten over de situatie in Griekenland voor statushouders betrokken. Hieruit volgt dat Griekenland in de praktijk vaak niet kan voorkomen dat statushouders in een mensenwaardige situatie terechtkomen waarin zij niet kunnen voorzien in de belangrijkste basisbehoeften, zoals onderdak, eten en stromend water.

De Afdeling oordeelt daarom dat sprake is van een motiveringsgebrek:

Uit het vorenstaande komt het beeld naar voren dat de Griekse autoriteiten, ondersteund door verschillende ngo's, weliswaar niet onverschillig staan tegenover de situatie van statushouders, maar dat zij in de praktijk vaak niet kunnen voorkomen dat statushouders in een situatie terecht komen waarin zij niet kunnen voorzien in de belangrijkste basisbehoeften, zoals wonen, eten en zich wassen. De staatssecretaris heeft daarom, anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, niet deugdelijk gemotiveerd dat hij ten aanzien van Griekenland van het interstatelijk vertrouwensbeginsel kan uitgaan en dat de leefomstandigheden die statushouders bij terugkeer naar Griekenland te verduren krijgen niet de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid van het arrest Ibrahim bereiken.

De uitspraken van 28 juli 2021 betekenen dat de staatssecretaris twee opties heeft: beter uitleggen waarom de statushouders wél naar Griekenland kunnen terugkeren óf hun asielaanvragen inhoudelijk behandelen en dus opnemen in de nationale procedure. De Afdeling maakt in dit oordeel geen onderscheid tussen (bijzondere) kwetsbare en niet kwetsbare statushouders.

Naast deze juridische ontwikkelingen is gebleken dat het de Griekse autoriteiten geen zicht bieden op het verkrijgen van individuele garanties.

Per brief van 30 september 2021 aan de Tweede Kamer heeft de Staatssecretaris toegelicht hoe met deze zaken moet worden omgegaan. Dit informatiebericht betreft een uitwerking van deze Kamerbrief.

4. Hoe te handelen

4.1 Asielaanvragen waarvan de beslistermijn is verlopen

Asielaanvragen waarvan de beslistermijn is verlopen

Voor alle (meerderjarige en minderjarige) Griekse statushouders waarvan de beslistermijn van de asielaanvraag is verlopen op 30 september 2021 en een verlenging van de beslistermijn niet meer mogelijk is, geldt dat deze zaken inhoudelijk in de nationale procedure dienen te worden beoordeeld. Het bezit van een Griekse status van internationale bescherming wordt niet langer aan deze vreemdelingen tegengeworpen. Dit betekent niet dat iedere asielaanvraag van een statushouder uit Griekenland per definitie in Nederland wordt ingewilligd. Uit bepalingen van de Procedurerichtlijn volgt dat het mogelijk is dat de asielaanvraag in Nederland wordt afgewezen, terwijl de vreemdeling in Griekenland wel een status had verkregen. Uiteraard moeten in die zaken de redenen van de afwijzing in Nederland kenbaar worden gemotiveerd.

¹ ECLI:NL:RVS:2021:1626 en ECLI:NL:RVS:2021:1627

Verlenen asielstatus in Nederland aan statushouder

Indien de asielaanvraag van de Griekse statushouder in Nederland inhoudelijk wordt behandeld en wordt besloten dat (ook) door Nederland internationale bescherming wordt verleend en de aanvraag wordt ingewilligd, moet de lidstaat die de eerdere status heeft verleend (in dit geval Griekenland) worden verzocht om de markering internationale bescherming in Eurodac in te trekken. De beslisser dient dit verzoek in via [interne link] en CC aan [interne email]. Vermeld daarbij de volgende gegevens: naam, v-nummer, zaaknummer, datum inwilliging (in Nederland), lidstaat (Griekenland) en het verzoek om de markering internationale bescherming in Eurodac in te trekken.

Zaken waarvan de beslistermijn al is verlopen en waarin sprake is van een Eurodac-treffer Griekenland

Voor alle asielzaken waarvan de beslistermijn is verlopen waarbij de vreemdeling een categorie 1 of categorie 2 treffer Griekenland had, maar in de aanmeldprocedure is besloten om géén claim te leggen, wordt niet langer een artikel 34-onderzoek opgestart (zie eveneens IB [2021/46](#)). Deze zaken worden eveneens inhoudelijk behandeld.

4.2 Asielaanvragen waarvan de beslistermijn nog niet is verlopen

Verlengen van de beslistermijn

Naar aanleiding van de eerder genoemde uitspraken van de Afdeling van 28 juli 2021 dient de situatie van statushouders in Griekenland nader te worden onderzocht en beoordeeld. De uitkomst hiervan is voor de beoordeling van de asielaanvraag van belang. Hierom dienen alle asielzaken van Griekse statushouders waarvan de beslistermijn nog niet is verstreken, op grond van artikel 42, lid 4, onder a, Vw verlengd te worden met negen maanden. Deze handeling dient te worden verricht door de beslismedewerker van de directie A&B. Het is raadzaam om de verlenging niet eerder door te voeren dan in de vijfde maand van de asielaanvraag. Voornoemde geldt voor alle zaken van Griekse statushouders waarvan de beslistermijn op 30 september 2021 nog niet was verlopen en asielaanvragen die op of na 1 oktober 2021 zijn ingediend.

Dublin-claim op tussenliggende lidstaat

Indien een Griekse statushouder na de statusverlening in Griekenland en voor de asielaanvraag in Nederland, in een andere EU-lidstaat een asielaanvraag heeft ingediend kan er geen claim worden gelegd op grond van de Dublinverordening. Ook deze zaken dienen conform de instructies in dit bericht te worden aangehouden als zijnde Griekse statushouders.

Behandeling in spoor 4

Voor alle asielzaken van Griekse statushouders waarin nog geen gehoor heeft plaatsgevonden, geldt dat in deze zaken een aanmeldgehoor plaatsvindt. De zaak wordt niet in spoor 2 opgenomen, maar in spoor 4. Er vindt dus geen gehoor bescherming EU plaats, maar een aanmeldgehoor spoor 4. In het aanmeldgehoor dient erop te worden gewezen dat er op dit moment aanvullend onderzoek plaatsvindt naar de situatie van statushouders in Griekenland. In spoor 4 kan een asielaanvraag ook alsnog als niet-ontvankelijk worden afgedaan. Opname in spoor 4 brengt dus niet per definitie met zich mee dat de asielaanvraag inhoudelijk moet worden behandeld. Die indruk dient niet te worden gewekt bij de vreemdeling of gemachtigde.

Onder bepaalde strikte voorwaarden kan een asielaanvraag van een Griekse statushouder alsnog als niet-ontvankelijk worden afgedaan. Daarom dienen er

enkele aanvullende vragen in het aanmeldgehoor te worden gesteld om deze zaken eruit te filteren (let op, deze lijst is uitgebreider dan in [IB 2021/56](#)):

- Heeft de vreemdeling documenten (zoals verblijfsvergunning, medisch, aanzegging de opvang te verlaten, aangiftes) of wat is de reden voor het niet overleggen daarvan?
- Heeft de vreemdeling zijn verblijfsvergunning (ADET) in Griekenland daadwerkelijk ontvangen en in zijn/haar bezit, danwel de mogelijkheid om daaraan te komen? Wat zijn het belastingnummer (AFM) en socialezekerheidsnummer (AMKA) van de vreemdeling?
- Verblijven er familieleden van de vreemdeling in Griekenland? Heeft de vreemdeling aldaar een sociaal netwerk?
- Heeft de vreemdeling, indien hij zou terugkeren naar Griekenland, huisvesting waarvan hij gebruik zou kunnen maken (extra aandacht hiervoor als hij ten tijde van vertrek huisvesting had)?
- In geval van een minderjarige vreemdeling met gezinsleden in Griekenland: wat zijn de leefomstandigheden van deze gezinsleden, hebben de gezinsleden een woning ter beschikking, is er een aparte slaapkamer voor ouders en kinderen, waren en drie maaltijden per dag, hebben de ouders een baan of andere financiële inkomsten, etcetera?
- Had de vreemdeling toegang tot voorzieningen (medisch, onderwijs, (begeleide) huisvesting, arbeid, bijstand en/of financiële ondersteuning)?
- Hoe heeft de vreemdeling zich staande kunnen houden na de vergunningverlening in Griekenland: welke acties heeft hij ondernomen om in zijn levensonderhoud te kunnen voorzien?
- Heeft de vreemdeling gebruik gemaakt van de in Griekenland aanwezige integratieprogramma's tijdens of na de asielprocedure?
- Heeft de vreemdeling contact gehad met ngo's of andere (maatschappelijke) organisaties die asielzoekers en statushouders in Griekenland ondersteunen?
- Spreekt de vreemdeling de Griekse taal? Hoe heeft de vreemdeling gecommuniceerd met de verschillende instanties?

Alleen in zaken van Griekse statushouders waar uit het aanmeldgehoor duidelijk blijkt dat de vreemdeling in het bezit is van zijn verblijfsvergunning (de ADET) in fysieke vorm of hieraan kan komen, het belastingnummer, het socialezekerheidsnummer én in Griekenland onderdak en voorzieningen had en die opnieuw kan verkrijgen, kan de asielaanvraag op dit moment mogelijk nog als niet-ontvankelijk worden afgedaan. Immers, in dit geval kan worden gemotiveerd dat de vreemdeling in bezit is van alle noodzakelijkheden om zijn leven in Griekenland op te bouwen².

In dat geval wordt de vreemdeling na het aanmeldgehoor, conform 3.109ca, eerste lid Vb, alsnog overgeheveld naar spoor 2 en krijgt de vreemdeling alsnog een gehoor bescherming EU waarin uitgebreider wordt onderzocht of tot niet-ontvankelijkverklaring kan worden besloten. Daarbij moet de focus liggen op de vraag in welke situatie de statushouder bij terugkeer terecht zal komen. Met deze mogelijkheid moet terughoudend worden omgegaan, gelet op de Afdelingsuitspraken moeten enkel kansrijke zaken worden geselecteerd. Bij dergelijke zaken kan per mail contact opgenomen worden met SUA en JZ (SUA: [\[interne email\]](#)) en JZ: [\[interne email\]](#)).

In alle overige gevallen komt de vreemdeling na het aanmeldgehoor terecht in de rust- en voorbereidingstermijn en wordt gewacht met een inhoudelijke behandeling

² Voor de werkwijze van bijzondere kwetsbare asielzaken wordt verwezen naar [IB 2021/56](#)

van de asielzaak en eventuele opvolgende gehoren in afwachting van de uitwerking van de inhoudelijke gevolgen van de uitspraken van de Afdeling.

Indien er in de vijfde maand na het indienen van de asielaanvraag nog geen duidelijkheid is over de inhoudelijke gevolgen van de uitspraken van de Afdeling, dient de beslistermijn door de beslismedewerker van A&B met negen maanden te worden verlengd. Dit is eveneens van toepassing op zaken waarin reeds een gehoor heeft plaatsgevonden.

Voor alle zaken waarin al wel een gehoor heeft plaatsgevonden vóór of kort na 28 juli 2021, geldt eveneens dat in de vijfde maand de beslistermijn met negen maanden dient te worden verlengd, tenzij reeds uit het gehoor duidelijk naar voren is gekomen dat de vreemdeling fysiek in het bezit is van zijn verblijfsvergunning (ADET) of hieraan kan komen, het belastingnummer, het socialezekerheidsnummer, toegang had tot huisvesting en gemotiveerd kan worden dat de vreemdeling bij terugkeer niet in een toestand van verregaande materiële deprivatie terecht zal komen. In het geval aan al deze bovenstaande voorwaarden is voldaan, kan de asielaanvraag niet-ontvankelijk worden verklaard. Indien nader onderzoek naar de status in Griekenland in het kader van artikel 34 noodzakelijk is, kan dit onderzoek doorgang vinden zolang de beslistermijn nog niet is verstreken en verlengd kan worden.

In zaken waarin bijzondere (medische) omstandigheden spelen waardoor een verlenging van de beslistermijn en het aanhouden van zaken niet acceptabel wordt geacht, kan eveneens contact opgenomen worden met SUA en JZ.

Afdoening van asielaanvragen van minderjarige Griekse statushouders

In zaken van minderjarige alleenstaande Griekse statushouders kan de asielprocedure worden aangevangen en op gebruikelijke wijze worden doorlopen. In geval van een status in Griekenland kunnen middels een TRI-verzoek via unit Dublin individuele garanties voor de alleenstaande minderjarige vreemdeling worden opgevraagd (voor de werkwijze, zie [IB 2021/56](#)). Deze worden over het algemeen wel verkregen. Indien deze individuele garanties worden verkregen en voldoende zijn, kan de zaak op gebruikelijke wijze als niet-ontvankelijk worden afgedaan.

Indien tijdens het gehoor blijkt dat de vreemdeling in Griekenland geen alleenstaande minderjarige vreemdeling is, maar aldaar verbleef met zijn gezin, dan worden er geen individuele garanties opgevraagd en wordt de zaak aangehouden met een verlenging van de beslistermijn van negen maanden zoals bovenstaand is omschreven. Bij minderjarige vreemdelingen die in Griekenland bij familie verbleven is immers sprake van dezelfde (leef)omstandigheden in Griekenland als meerderjarige terugkerende statushouders.

Ook indien er voor de minderjarige vreemdeling meer individuele garanties zouden moeten worden opgevraagd dan enkel vanwege de minderjarigheid (bijvoorbeeld daarnaast om medische redenen), moet de zaak worden aangehouden met een verlenging van de beslistermijn van negen maanden zoals bovenstaand is omschreven.

4.3 Gevolgen i.v.m. art.64 Vw en de VVR Medische behandeling

Dit informatiebericht werkt ook door naar art.64 Vw en de reguliere VVR Medisch als de aanvrager een Griekse statushouder is. Het art.64 Vw verzoek of de aanvraag voor een VVR Medisch kan wel inhoudelijk beoordeeld worden. In paragraaf A3/7.2.6. van de Vreemdelingencirculaire staat dat er bij BMA geen informatie wordt opgevraagd over de behandelmogelijkheden in Griekenland. Dit is zo bepaald omdat

er vanwege het interstatelijk vertrouwensbeginsel aangenomen moet worden dat de zorg in Griekenland beschikbaar is. Door het oordeel van de Afdeling (zie pag. 1) kunnen we hier nu niet zondermeer van uitgaan.

Als BMA concludeert dat er bij kwetsbare vreemdelingen:

- een medische noodsituatie zal ontstaan bij uitblijven van de benodigde medische zorg;
- of deze vreemdeling wel kan reizen maar dat er een fysieke overdracht nodig is;

dan kan het art.64 Vw verzoek (voorlopig) ingewilligd worden voor maximaal zes maanden. Gaat het om een aanvraag voor een VVR Medisch dan zal aangenomen moeten worden dat de situatie in Griekenland 'ongewis' is.

Als er géén sprake is van een medische noodsituatie of als de vreemdeling kan reizen zonder dat er een fysieke overdracht nodig is, dan kan het art.64 verzoek of de aanvraag voor een VVR Medisch afgewezen worden.

5. Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met JZ, A&B, RVN, BMA en DMB.